

Medlems Parti har Politik i Forslaget, det indrømmer jeg, fordi det er et Skridt frem paa Vejen til det, de vil. Thi hvad de vil, ved vi jo. Det ærede Medlem kan omgive det med nok saa mange Arabesker og Ornamenter og sige det paa syvoghalvfemsindstyve forskellige Maader, saa at det ikke er godt at vide, hvilken af disse der skal være den endelige Fortolkning. Men vi har vor gamle fælles højagtede Ven Karl Marx, og ham er det danske Socialdemokrati da endnu ikke svinget bort fra; jeg vil ikke sværge paa, hvad det kan komme til i Tidens Løb, men endnu staar de da paa Karl Marx. Og han vil have, at Staten skal overtage Produktionsmidlerne. Han sagde meget rigtigt: Det er paa Bedriftsformerne, at Klasserne danner sig, Klasserne vil sige Samfundets Struktur, over dem danner Politikken sig, og de herskende Klasser, som har Produktionsmidlerne i Hænde, bestemmer derfor ogsaa Politikken. Derfor, siger han, vil vi arbejde hen imod at overtage Produktionsmidlerne; en skønne Dag vil Arbejderstanden være moden til at føre den Omvæltning igennem, som for sidste Gang skal rejse Arbejderklassen som Klasse imod de andre Klasser. Men idet denne Klasse sejrer, afskaffer den med det samme al Klassedannelse, idet den lader Staten overtage Produktionsmidlerne. Det er det, Karl Marx vil, og det kan jo ikke bortfortolkes.

Hen imod dette er en Lovgivning som den, der her er foreslaaet af Regeringen og Flertallet, et Skridt, og den er et Skridt der hen imod netop paa Grund af det, jeg har kaldt det geléagtige i den. Jeg har ogsaa, maaske med et lidt heldigere Udtryk, sagt, det var en Harmonikalov, og jeg har sagt, at der var Guttaperka i den. Alt dette betyder, at den kan trækkes ud og trækkes ind, alt efter som man — det vil sige de, der har Magten og Indflydelsen — har Brug for det. Har de Brug for en egentlig Socialisering af Bedrifterne, kan de udmærket godt foretage den ud fra denne Lov.

Deroverfor holder jeg mig til det, der dog skulde være det væsentlige i Loven, nemlig at sætte en Bom for den private Ophævelse af Konkurrencen gennem Dannelsen af et faktisk Monopol. Derfor er det, vi foreslaar at begrænse Loven til at omfatte Monopoler. Et andet Sigte, Loven har, er Forbrugernes Interesser; i den Henseende henviser vi til at fremkomme med en Lov mod Vareaager.

Jeg har her nævnt det væsentlige i Lovforslaget, og dette væsentlige ser jeg

i Dag paa ganske, som jeg saa paa det i Forgaars, saa mine Udtalelser med Hensyn til Fagforeningerne betyder paa ingen Maade en Forandring i mit Syn paa det væsentlige i Forslaget. Jeg har kun henledt Socialdemokratiets Opmærksomhed paa, at jeg ikke kunde se, hvorledes Fagforeningerne skulde kunne undgaa at falde ind under denne Lov, og det glæder mig at se, at det ærede 10de Medlem for Hovedstaden indrømmer, at Fagforeningerne ogsaa vil kunne falde ind under den. Det ærede Medlem tilføjer: Hvis de antager en lavmæssig Udvikling. Det har de nu antaget for mange Herrens Tider siden, for enkeltes Vedkommende endogsaa en monopolistisk Udvikling; men den Ting maa blive det ærede Medlems og Fagforeningernes Sag. Jeg henleder kun Opmærksomheden paa, at Fagforeningerne vil kunne falde ind under Loven. Socialdemokratiet maa saa overveje, hvorvidt det Plus, det har i Loven derved, at den fører det et Skridt frem ad den Vej, det vil, er større end det Minus, den eventuelt giver det derved, at den ogsaa kan drage Fagforeningerne ind under sig. Det maa være Genstand for Overvejelse indenfor Socialdemokratiets Døre, det kommer ikke mig ved.

Endnu vil jeg blot gøre en Bemærkning med Hensyn til, hvad det ærede 10de Medlem for Hovedstaden, i øvrigt har udviklet. Det ærede Medlem mente, at det ærede 6te Medlem for Maribo Amt (Asger Karstensen) havde ensidigt taget Stilling som Repræsentant for Middelstandens Interesser, og mindede ham om, at der var dog et langt bredere, langt dybere Lag, nemlig Arbejderklassen, hvis Interesser ogsaa var truede gennem den Udvikling, der her er Tale om at bekæmpe. Hertil skal jeg sige, at for det første er vi som Middelstandsfolk og som valgte af Middelstanden, ikke af Arbejderstanden, særlig Middelstandens Talsmænd, men for det andet trænger Middelstanden i en ganske anden Grad end Arbejderstanden til Talsmænd. Arbejderstanden har netop sine Fagforeninger til det samme, og det er noget, man med Grund kan bebrejde ærede Førere for Socialdemokratiet, at de meget jævnlig letter sig den Byrde, som deres Kamp for deres Klassefæller lægger paa dem, paa en — jeg vil bede Dem ikke opfatte Udtrykket som uvenligt ment, der skal ikke være noget ondt i det, naar jeg siger: paa en lidt snyderagtig Maade. De slusker sig fra det, de egentlig skulde gøre, derved at de fører Fagforeningspolitik